

Varujan Vosganian

Program de candidatură pentru funcția de președinte al Uniunii Scriitorilor din România

Preambul

Candidez pentru o funcție pe care n-am mai deținut-o, așadar nu ar fi nevoie să prezint un Raport de activitate. Totuși, având în vedere faptul că am ocupat timp de aproape două decenii a doua funcție de conducere în cadrul Uniunii Scriitorilor, pe cea de vicepreședinte (2005-2009) și de prim-vicepreședinte (2009-2024), consider că în contextul candidaturii mele pentru funcția de președinte este potrivit să prezint, pe scurt, rezultatele activității mele.

Dat fiind faptul că atribuțiile mele principale vizau chestiuni financiare, iată care au fost cele mai importante contribuții pe care le-am adus, în perioada 2005-2024, în ceea ce privește îmbunătățirea situației financiare a USR și, într-o anumită măsură, a membrilor săi:

1. Veniturile USR au fost majorate de aproape patru ori;
2. Timbrul literar – care în deceniul premergător numirii mele a avut zero colectări – a adus, începând cu anul 2005, peste zece milioane de lei;
3. Indemnizația pentru pensionarii membri ai USR, prin Legea nr. 8/2006, pe care am promovat-o în Parlament, le-a oferit un sprijin material important multor colegi de-ai noștri cu venituri modeste;
4. Indemnizația de merit a fost reactualizată, ca urmare a intervențiilor mele în calitate de membru al Comisiei de Buget-Finanțe din Camera Deputaților, majorându-se de două ori și jumătate;
5. Economii realizate în decursul timpului ne-au ajutat să trecem cu bine perioada pandemiei, onorându-ne toate obligațiile financiare, în condițiile în care, timp de doi ani, veniturile USR au fost sever diminuate;
6. Legea nr. 136/2015, pe care am promovat-o în Parlament, asigură finanțarea integrală pentru cele nouă reviste literare din proprietatea USR;
7. Am avut grijă, în toți acești ani, ca membrii Consiliului și, prin ei, toți membrii noștri, să fie permanent informați în legătură cu starea financiară a Uniunii. Cu sprijinul directorului economic am prezentat permanent proiectul de buget (înainte de începutul anului), rectificarea bugetară (la jumătatea anului) și execuția bugetară (la final de an). Am făcut aceste lucruri într-o manieră ușor accesibilă și dintr-o perspectivă dinamică, astfel încât informația să fie corectă și completă.

De menționat că de avantajele legislației indemnizației de pensie, a indemnizației de merit și a finanțării revistelor beneficiază nu doar scriitorii, ci și membrii celorlalte Uniuni de Creatori.

În cele ce urmează voi prezenta o serie de direcții pe care le socotesc prioritare în ipoteza în care voi fi ales președinte al Uniunii Scriitorilor din România.

Reșezarea statutului scriitorului în societatea românească

Istoria noastră îi datorează mult literaturii române. Fără să exagerăm, statul român modern a fost, în mare măsură, rodul eforturilor scriitorilor români implicați în viața cetății, configurând un nucleu important al societății civile. Dacă vizităm cabinetul de istorie sau literatură dintr-un liceu și îndepărtăm portretele scriitorilor români din secolul al XIX-lea, pereții vor rămâne aproape goi. Partide care au marcat fundamental formarea statului român modern (ca Partidul Conservator, de pildă) s-au născut prin lărgirea unor cercuri literare. Academia Română, ca societate academică, a apărut pe temeliile Societății Literare Române. Dacă vizităm muzeul dedicat scrierilor diplomaților-scriitori din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, putem vedea cât de mult îi datorează diplomația română literaturii.

Marile elanuri naționale și-au găsit expresia inspirată și inspiratoare în literatură. Deschiderea noastră, ca națiune, către Europa i-o datorăm tot literaturii române. Șansa noastră de a regăsi o solidaritate pierdută, de a găsi ideograma sublimă care să ne individualizeze într-o Europă a națiunilor trebuie să vină tot din cultură, căreia literatura îi este purtătorul de cuvânt.

Noi, scriitorii români, trebuie să fim conștienți de această responsabilitate istorică, de această comunitate de destin, iar Uniunea Scriitorilor trebuie să constituie arhitectura instituțională a acestei asumări. Ceea ce impune fiecăruia dintre noi și breslei, în ansamblu, o poziție demnă în societatea românească ca societate deschisă, atașată tradițiilor, dar reproiectându-le constructiv și îndrăzneț în modernitate. Într-o bună parte din istoria noastră (în *belle époque* și interbelic), scriitorii au influențat decisiv – prin pozițiile publice asumate – destinul României. În timpul dictaturii comuniste, statul român fie și-a întemnițat scriitorii, fie i-a onorat, dar, în orice caz, s-a temut de ei. Poezia din acei ani a marcat triumful libertății de gândire împotriva constrângerilor unui regim totalitar. În mare măsură, scriitorilor perioadei postbelice le datorăm reperele morale și puțina normalitate de care societatea românească s-a bucurat.

Cred cu tărie că trebuie recâștigate demnitatea și importanța scriitorului în societatea românească, nu mai presus de alții, ci în slujba altora. Literatura este expresia unei vocații, dar și a unei înalte, nobile slujiri. Nu zadarnic se spune „slujitor al condeiului”. Înțelegerea și asumarea acestui rol ne-ar putea face pe noi, membrii breslei, mai responsabili, ar crește impactul literaturii și implicit al Uniunii Scriitorilor în lumea culturală și ne-ar reda încrederea în misiunea formativă pe care o îndeplinim. Pentru că literatura poate modela conștiințe, poate edifica o societate, îi poate preciza valorile fondatoare, iar societatea românească are nevoie de toate acestea.

Reducerea deficitului cultural

Se vorbește despre deficitul bugetar, despre deficitul comercial, dar nu și despre deficitul cultural. Piața românească a cărții – pe lângă faptul că este redusă ca mărime – este o piață de import. Peste 90% din titlurile vândute sunt traduceri. Adevăratul protagonist al pieței românești de carte este traducătorul român, nu scriitorul român. Vânzările de carte românească, de la poezii Văcărești și până la fracturiștii secolului nostru, sunt extrem de mici. Ceea ce înseamnă că abia dacă un român din treizeci cumpără o carte pe an, semnată de un autor român. Ar fi simplu să spunem că piața se reglează singură și că n-avem de ales. Când literatura română contemporană intră în competiție, pe tarabele librăriilor, cu toată literatura lumii, de la *Iliada* până la *Harry Potter*, competiția e asimetrică și este nevoie de o politică de stat pentru echilibrarea șanselor.

Rezolvarea acestei situații nu se poate face, așadar, doar prin strădaniile Uniunii Scriitorilor din România. E nevoie de un proiect amplu, pe termen lung, care să implice și autoritățile statului (la cel mai înalt nivel), fonduri bugetare și o legislație adecvată.

Situația este și mai dramatică dacă se compară importurile de carte străină tradusă în limba română cu exporturile de carte românească traduse în limbi străine. Balanța comercială a culturii este profund dezechilibrată.

Eu nu cred că raportul culturii mari - culturi mici mai este relevant în noul context globalizant, dar cred în relevanța politicilor culturale dezvoltate de fiecare stat în parte cu partenerii interni și externi. Ca să știi dacă o cultură este mare, trebuie s-o cunoști. Ca s-o cunoști, însă, ea nu trebuie să te aștepte, ci trebuie să vină în întâmpinarea ta. Promovarea – prin intermediul instituțiilor culturale – a literaturii române în străinătate este nesemnificativă. Institutul Cultural Român, principala instituție abilitată, are anual fonduri ridicole pentru programele de traducere. Institutele Culturale din străinătate dispun de puțin personal calificat, de resurse modeste, iar selectarea autorilor și creațiilor literare se face după criterii netransparente. Și fără nicio consultare cu USR, deși legea obligă la aceasta.

Același lucru este valabil și pentru Ministerul Culturii, ale cărui alocări de fonduri pentru proiecte culturale este arbitrară, fără criterii de valoare.

Proiectele de susținere a literaturii, puține câte sunt, rămân alocate editurilor, nu autorilor, ca și cum editurile ar fi creatoare de literatură, și nu scriitorii. Toate fondurile de susținere a literaturii, acordate în perioada pandemiei, au fost alocate exclusiv editurilor.

Este limpede că zodia prin care trece cultura română, în raport cu politicile culturale promovate de statul român, e una nefastă.

Istoria nu e un pom de Crăciun, nu face daruri. Așa că Uniunea Scriitorilor din România trebuie să suplinească această absență a lucidității culturale prin introducerea cu tenacitate, în spațiul public, a temei reducerii decalajelor uriașe dintre importul și exportul de literatură, dintre piața traducerilor și cea a creațiilor în limba română.

Atragerea și facilitarea accesului tinerilor scriitori talentați în rândurile USR

Cu toate că Uniunea Scriitorilor din România – prin intermediul unor festivaluri precum „Literatura tinerilor” de la Neptun – și-a propus atragerea în rândurile ei a celor mai talentați tineri scriitori, una dintre problemele cu care ne confruntăm, o provocare reală pentru viitor, o reprezintă riscul pierderii reprezentativității în ceea ce privește segmentele de vârstă tânără și medie.

Este vorba despre descoperirea unui potențial creator în rândurile tinerilor, de un dialog între generații, de identificarea și educarea unor noi forme de expresivitate literară, de edificarea unei noi literaturi. În acest scop, în cadrul Statutului USR am propus o serie de prevederi care au fost acceptate, după cum urmează:

- Va fi extinsă lista Premiilor de Debut ale USR care permit obținerea calității de membru;
- Deținătorii Premiilor de Debut ale Filialelor pot să-și depună dosarul la Filiala respectivă pentru a fi trimis spre evaluare la Comisia de Validare, socotindu-se că îndeplinesc condițiile procedurale fără a fi nevoie să depună trei volume cu recenzii aferente, urmând ca membrii Comisiei de Validare să decidă asupra criteriilor calitative. Dincolo de aceste prevederi, este recomandabil ca Premiile de Debut să fie acordate unor scriitori care nu depășesc vârsta de 35 de ani;
- Se vor institui concursuri anuale de premiere a manuscriselor, ai căror câștigători – după editarea volumelor – pot deveni membri ai USR.

Vom organiza focus-grupuri, întâlniri cu tineri scriitori publicați în volume, cu vizibilitate în spațiul public și premii la activ (dar nu numai), în scopul de a înțelege mai bine nevoile și așteptările acestora în ceea ce privește Uniunea Scriitorilor.

De asemenea, voi propune înființarea unui grup de lucru format din reprezentanți ai tuturor Filialelor, de preferință persoane (relativ) tinere, care să se ocupe cu identificarea, selectarea și atragerea tinerilor scriitori către USR. Este vorba, așadar, de un fel de comitet de întâmpinare a tinerei generații, a celor mai buni tineri scriitori, ceea ce în management se numește *head-hunting*.

Reconstruirea imaginii USR și promovarea ei în spațiul public

Dincolo de o serie de inițiative laudabile (cum ar fi *România literară TV*, realizată în colaborare cu Televiziunea Națională și cu sprijinul colegului nostru, Mihai Fircă) care vor fi continuate, îmi propun o reevaluare și consolidare a strategiilor de promovare a imaginii Uniunii prin intermediul acțiunilor specifice de marketing cultural, dar și printr-o serie de obiective punctuale:

- a) URSS să fie mai implicată în organizarea unor evenimente cu o semnificație culturală amplă, cum ar fi: Ziua Culturii Naționale, Ziua Mondială a Poeziei, Ziua Lecturii, Ziua Teatrului etc.;
- b) Realizarea unor parteneriate productive cu instituții de cultură prestigioase (Academia Română, marile universități, Biblioteca Națională și bibliotecile județene, Muzeul Național al Literaturii Române, teatrele naționale), în vederea participării la proiecte de largă anvergură. De pildă, în acest an, va avea loc dezbaterile privitoare la „proiectul național-statal-cultural român în secolul 21”, pornind de la lucrarea fundamentală *Istoria civilizației române moderne* a lui Eugen Lovinescu, dezbateri organizată de către Academia Română în parteneriat cu Banca Națională a României, Universitatea din București, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Biblioteca Națională etc. și care include, ca partener, și Uniunea Scriitorilor;
- c) Propunerea unui protocol de colaborare cu Ministerul Educației privind un plan amplu de manifestări la nivel național (întâlniri cu elevii în școli, concursuri de creație literară sau pe teme literare dedicate elevilor), menite să încurajeze lectura. Prezența scriitorilor în școli, după un program întocmit de Filialele Uniunii Scriitorilor, se va baza pe criterii de valoare și de reprezentativitate ale scriitorilor aleși să participe, astfel încât întâlnirile lor cu elevii să le aducă acestora din urmă un real beneficiu. Lecturile publice ale scriitorilor ar urma să fie plătite dintr-un fond special creat din bugetul Ministerului Educației;
- d) Realizarea unei baze de date conținând contactele jurnaliștilor culturali ai principalelor organe mass-media centrale și locale, astfel încât evenimentele noastre să poată fi anunțate și prezentate într-un spectru mediatic cât mai larg;
- e) Protejarea și promovarea literaturii inclusiv prin accesul la memorie, la geografia literară, prin crearea unui ambient urban care să familiarizeze cu marile nume ale scrisului românesc. Atlasul literar al României trebuie completat prin restaurarea caselor memoriale, conservarea spațiilor naturale sau edificiilor imobiliare de rezonanță culturală, nomenclatura străzilor, identificarea, prin plăci memoriale, a locuințelor sau traseelor care fac parte din biografia scriitorilor, așezarea numelui cărturarilor și creatorilor noștri pe frontispiciile edificiilor de învățământ și cultură;
- f) Participarea URSS în dezbaterile publice relevante legate de cultură, educație, învățământ, cu o poziție clară, fermă și principială privind anumite teme despre interesul național și promovarea culturii, a limbii române, respectând, firește, caracterul nostru apolitic. Este vorba despre chestiuni care țin de protejarea și promovarea patrimoniului național, de respectarea condiției artistului în societate, de libertatea de exprimare, de identitatea spirituală a românilor de pretutindeni, de construcția spațiului civic la care URSS trebuie să-și aducă propria contribuție.

Reluarea programelor de achiziții pentru literatura română

Îmi propun reluarea și dezvoltarea programelor de achiziții de carte dedicată literaturii românești, având ca parteneri ai Uniunii Scriitorilor în acest program Ministerul Culturii, Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Educației, după cum urmează:

- Parteneriatul cu Ministerul Culturii are în vedere achiziționarea unor cărți valoroase din literatura contemporană (lista de titluri va fi întocmită de personalități de prestigiu ale istoriei și criticii literare românești, constituite într-o comisie stabilită de Comitetul Director al USR). Cu aceste cărți vor putea fi înzestrate bibliotecile publice;
- Parteneriatul cu Ministerul Educației are în vedere atât achiziționarea de carte pentru bibliotecile școlare, cât și distribuirea – sub formă de abonament – a revistelor literare prin intermediul Inspectoratelor Școlare Județene;
- Parteneriatul cu Ministerul Afacerilor Externe are în vedere achiziționarea de carte, dar și de reviste literare, pentru bibliotecile Ambasadelor României. De asemenea, MAE, prin intermediul Departamentului Românilor de Pretutindeni, se va îngriji de înlesnirea accesului românilor din ținuturile de vecinătate, dar și al celor din Diaspora, la literatura română contemporană și la revistele literare.

Protejarea drepturilor de autor

USR nu este un sindicat. Sindicatul apără dreptul la muncă, or, noi avem în mod natural acest drept. Între scriitor și foaia de hârtie nu poate exista alt obstacol decât lipsa de inspirație. Noi suntem o organizație patronală, căci apărăm un drept de proprietate, și anume dreptul de proprietate intelectuală, concretizat cel mai adesea prin drepturile de autor. Dar oare reușim să facem acest lucru?

În România contemporană, situația literaturii vii este ingrată. Cu foarte rare excepții și nu întotdeauna dintre cele meritorii, scriitorul român nu poate trăi din scris, fiind nevoit să creeze în timpul care îi rămâne liber după serviciu.

Mentalitatea editurilor este aceea că, dacă tipăresc pe banii lor, le fac un favor scriitorilor pentru că le editează cărțile. De aceea, drepturile de autor fie nu figurează în contractele de editare, fie, dacă figurează ca atare, nu sunt plătite. Editurile din România nu îi transmit niciodată autorului, la începutul anului, situația vânzărilor din anul precedent. Dacă aceasta s-ar întâmpla sub semnătură, ele ar fi nevoite să menționeze cifra exactă și să îl remunereze ca atare pe autor. Această procedură ar trebui prevăzută în contractele de editare. Controalele efectuate de autoritățile fiscale ar trebui să verifice corectitudinea relației dintre editor și autor, sub sancțiune contravențională, dacă aceasta nu se întâmplă.

Din păcate, în România nu există instituția agentului literar (el fiind acela care ar putea face aceste verificări, fiind direct interesat de transparența vânzărilor de carte). USR este o

organizație non-profit, ea nu se poate implica direct, ca administrator, în înființarea și funcționarea unei agenții literare, dar poate să negocieze cu agenții de profil cultural (de pildă, din domeniul artelor plastice) să preia și domeniul literar.

Din cauza unei defectuoase aplicări a Legii nr. 136/2015 a finanțării revistelor literare, drepturile de autor ale colaboratorilor publicațiilor literare ale USR sunt neglijabile, dacă nu chiar inexistente. USR a reușit modificarea Legii nr. 136/2015 prin OUG nr. 31/28.03.2024, în sensul majorării, prin indexarea la inflație, cu aproximativ 50% a sumelor alocate celor nouă reviste literare din proprietatea USR. Rămâne în sarcina noastră să veghem la aplicarea imediată a acestei Ordonanțe de Urgență de către Ministerul Culturii.

Consolidarea situației financiare a USR

Conceptul de consolidare nu presupune doar creșterea veniturilor, cât, mai ales, reducerea vulnerabilităților în situații critice, ceea ce, în terminologia specifică, se numește reziliență. Cu alte cuvinte, ar trebui să deținem în depozite bancare (nu putem risca implicarea pe piața de capital, supusă oscilațiilor) o sumă acoperitoare pentru funcționarea USR pentru cel puțin un an.

În 2020 acest deziderat era îndeplinit. Din păcate, în perioada 2020-2022, când veniturile din chirii s-au redus dramatic, a trebuit să folosim rezervele pentru cheltuielile curente (salarii, utilități etc.). Ceea ce înseamnă că totuși mecanismul a funcționat.

O seamă de venituri ale USR nu pot fi majorate fără riscuri. De pildă, creșterea veniturilor din chirii ar putea duce la îndepărtarea chiriașilor. Creșterea veniturilor de la Casa Scriitorilor de la Neptun ar duce costul unui sejur la nivele peste gradul de suportabilitate. Creșterea veniturilor Filialelor ar presupune majorarea cotizațiilor, ceea ce, în condițiile în care avem deja sute de colegi suspendați pentru neplată, nu ar fi oportun.

Veniturile pot fi majorate la Timbrul literar, la finanțarea revistelor, la sponsorizări și donații. În proiectul nostru am prevăzut, cum se poate observa, câteva măsuri pe termen scurt pentru maximizarea acestor venituri. De asemenea, ar trebui să experimentăm accesul la fondurile europene.

Ar trebui ca, până la sfârșitul acestui mandat de 4 ani, să putem pune deoparte, printr-o administrare atentă, resurse comparabile cu cele pe care le aveam în 2020 pentru acoperirea cheltuielilor de funcționare pe un an (aproximativ două milioane de lei).

Eficientizarea colectării Timbrului literar

Timbrul literar constituie una dintre resursele financiare esențiale pentru susținerea programelor culturale ale Uniunii Scriitorilor. Estimările pe care le-am realizat în toți acești ani – prezentate în cadrul edificării bugetului/execuției bugetare a Uniunii la finele fiecărui an calendaristic – au demonstrat o colectare parțială, cel mai adesea modestă (sub 20%), în raport cu profitul pe care-l realizează editurile importante din România. În sensul unei mai bune și eficiente colectări a taxei de Timbru, îmi propun să recurg la serviciile unei firme specializate pe care să o cointeresăm printr-un procent din colectări. Aceasta presupune și încheierea unui parteneriat cu ANAF.

O mai bună reprezentare a literaturii române în manualele școlare

Având în vedere numeroasele reforme ale educației și relativul lor eșec în formularea unei perspective coerente asupra unei direcții în educație, precum și rolul esențial pe care-l joacă limba și literatura română în configurarea identității naționale, îmi propun să devenim un partener prezent și eficace în dezbaterile care au loc cu privire la legile învățământului și la elaborarea manualelor școlare de limba și literatura română, prin intermediul membrilor USR care fac parte din sistemul de învățământ (indiferent pe ce palier al acestuia) și al celor cu expertiză în privința manualelor școlare. Am în vedere medierea unui dialog între colegii noștri care vor colabora la alcătuirea poziției USR cu privire la reforma în educație și conducerea Ministerului Educației.

O nouă carte de vizită

USR este Uniunea de Creatori cu cea mai îndelungată tradiție din România (poate și una dintre cele mai îndelungate din Europa). Printre conducătorii și membrii ei s-au numărat reprezentanți iluștri ai literaturii române de la începutul secolului al XX-lea încoace. Noutatea de care vorbeam nu e, așadar, despre **ce** scriem pe cartea noastră de vizită simbolică, ci **cum** scriem. Trăim vremuri în care cultura managerială (care include și marketingul) devine tot mai mult o dimensiune a culturii, în sens larg. Trebuie să ținem pasul cu această evoluție.

Îmi propun o modernizare a site-ului USR care trebuie să devină o platformă digitală care să ofere, într-o formulă grafică atractivă și interactivă, informații de arhivă și în timp real despre noi, despre Filialele și membrii noștri, despre evenimentele și performanțele breslei noastre. Va trebui să contactăm o firmă specializată pentru alcătuirea platformei USR, urmând ca unii dintre membrii noștri, de preferință tineri, familiarizați cu rețelele website, să o actualizeze permanent.

Pe enciclopedia on-line Wikipedia găsim scris despre USR mai ales cum a fost retrocedată Casa Monteoru. Nu avem cont îndeajuns de activ de Facebook și deloc de Twitter, nu avem

arhivă foto pe Instagram ori cont pe Youtube, nu avem grupuri de WhatsApp pentru a ne convoca membrii la diferite acțiuni și pentru comunicare rapidă. Prin urmare, consider necesară remedierea acestor lacune.

Temperarea spiritului polemic al breslei

Președintele USR trebuie să fie deschis la dialog atât cu scriitorii care sunt membri ai organizației noastre, cât și cu alți scriitori merituoși din afara USR, în termenii respectului reciproc și ai civilității. Președintele USR trebuie să-i apere pe scriitori, nu să-i învingă, astfel că îmi asum civilitatea și deschiderea spre dialog, precum și susținerea intereselor comunității, dar și a fiecărui membru al ei luat în parte. Îmi propun, de asemenea, o deschidere deplină față de acei scriitori din afara Uniunii care, respectând principiile breslei noastre, își doresc colaborarea, fără alte obligații, pe teme sau proiecte cultural-literare punctuale. Uniunea Scriitorilor își deschide porțile către toți scriitorii merituoși, dispuși la dialog și respect reciproc.

Promovarea literaturii române în străinătate

USR este una dintre cele mai numeroase și valoroase uniuni de scriitori din Europa, ceea ce pune sub auspicii favorabile colaborarea noastră pe plan extern. Îmi propun o mai bună promovare a literaturii române în străinătate printr-o serie de demersuri sistematice:

- a) stabilirea de relații cordiale cu traducătorii literari, cu editorii, cu jurnaliștii culturali și cu criticii din străinătate în cadrul Departamentului de Programe Externe. În această privință am propus și a fost acceptată acordarea titlului de membru de onoare al USR personalităților de prestigiu din străinătate cu preocupări marcante privind promovarea literaturii române;
- b) stabilirea unui dialog permanent cu instituțiile statului român care au această responsabilitate, în principal Ministerul Culturii și Institutul Cultural Român;
- c) continuarea unora dintre proiectele deja existente, cum ar fi relația bilaterală cu scriitorii din Ungaria, concretizată prin traduceri reciproce și propunerea de noi proiecte;
- d) editarea de către USR a propriului său caiet cu propuneri de traduceri, care să fie remis Ministerului Culturii și Institutului Cultural Român, pentru a fi prezentat ca ofertă la târgurile literare la care participă România;
- e) stabilirea de relații bilaterale cu organizații similare din Europa și nu numai. Vicepreședintele USR, în colaborare cu Directorul pentru Programe Externe, va identifica posibili interlocutori și ei vor fi contactați pentru încheierea unor parteneriate care să includă lecturi publice, apariții editoriale și publicare în reviste literare în țările noastre.

Încheiere

Nu sunt adeptul schimbărilor bruște, ci al evoluțiilor organice. Am lucrat aproape două decenii cu Nicolae Manolescu și aș fi ultimul care să conteste prestigiul pe care l-a adus prin prezența sa în fruntea Uniunii Scriitorilor din România. O situație nefericită a făcut ca aceste alegeri să aibă loc. Candidez pentru un mandat incomplet, chiar dacă destul de lung ca durată. Alegerile au loc doar pentru funcția de președinte, celelalte funcții deținute de colegii noștri în Comitetul Director, în Consiliul Uniunii, în fruntea Filialelor și în Comisii rămânând intacte. Pe toți acești colegi îi socotesc colaboratorii mei apropiați. Acest program nu este doar al meu, ci al echipei cu care doresc să lucrez și cu care m-am consultat în vederea elaborării lui. Unii dintre membrii acestei echipe își fac acum debutul în structura executivă a USSR, alții au deja o îndelungată experiență, pe care o respect și pe care mă voi baza.

Președintele USSR nu este șef peste scriitori, ci este unul dintre ei. Președintele nu are alte drepturi decât cele prezentate în Statut. Care și ele sunt, mai degrabă, responsabilități. De aceea, vreau să fiți încredințați că prezența mea printre dumneavoastră va rămâne, ca și până acum, a unui prieten pentru unii, a unui susținător și promotor pentru cei mai mulți, fără alt scop *ante factum* sau merit *post factum* decât de a contribui la îndeplinirea proiectelor de mai sus.